

Samenvattend kunnen we dus zeggen, dat de Eur. kanarie sinds 1931 in aantal toegenomen is en dat er in en om de stad volgens een lage schatting dit jaar een tiental broedparen aanwezig waren.

Br. **Maurentius** voegt hieraan nog toe, dat er dit jaar op het terrein van de Beyart aan de Brusselsche straat ook twee paren aanwezig waren.

In aansluiting hieraan deelt de heer **Panhuysen** het volgende mede:

Van 18 Juli tot 27 Augustus 1943 nam ik, in gezelschap van den heer Jac. Paulissen te Maastricht, geregeld 3 tot 5 exemplaren van de Europeesche kanarie waar op de Algemeene Begraafplaats te Maastricht, waarbij herhaaldelijk volop zingende mannetjes waren.

Op 1 Augustus 1943 zagen wij een exemplaar bouwen aan zijn nestje, dat op ongeveer $2\frac{1}{2}$ m hoogte gelegen was in de afhangende zijtakken van een zilverspar. Op 8 Aug. d.a.v. lagen in het nest 3 eitjes, op 27 Aug. d.a.v. waren de 3 jongen groot genoeg om geringd te worden.

Op 20 December 1942 namen wij een groepje van ongeveer 20 exemplaren dezer soort waar, voedsel zoekend op de onkruiden in het Bosscherveld te Maastricht. Vanaf 4 October 1943 tot heden constateerden wij daar dagelijks trek van een aantal exemplaren.

De heer **Mommers** zegt, dat de waarneming van spr. mogelijk op een tweede broedsel duidt.

De heer **W. Prick** toont het ontpopte exemplaar van een twintigtal, in het begin van Aug. gevangen, wolfsmelkpijlstaarten te Oost-Eysden.

De rupsen waren eind Aug. alle ingepopt om te overwinteren. Waarschijnlijk ontpopte dit exemplaar zich reeds 20 Sept. tengevolge van de milder weersgesteldheid.

De heer **Bels** bespreekt de uitgaven van Mevr. M. J. van Heerdt-Kolff: „De plantenwereld op postzegels” en „De dierenwereld op postzegels”. Hij betoogt aan de hand van verschillende voorbeelden uit het boekje, dat het verzamelen van postzegels voor de liefhebbers tevens een nuttige en leerzame bezigheid kan zijn, speciaal wat betreft het opdoen van kennis omtrent de geografische verspreiding, de nuttigheid voor den mensch van op postzegels afgebeelde planten en dieren, enz. Als leidraad zijn deze werkjes aanbevelenswaardig.

Tot slot zegt de heer v. **Rummelen**, dat op de excursie naar Brunssum van het Natuurhistorisch Genootschap op 22 Aug. l.l. de gemeentelijke grintgroeve aldaar werd bezocht. Het grint is er gekarakteriseerd door gesteenten van de kwartsreeks. Tusschen deze rolsteen in, treft men er veel verkiezelde kalken, afkomstig uit de Zwitsersche Jura, aan; de z.g. oölithen, waarvan verschillende mooie exemplaren gevonden werden. Tevens liet hij een aantal steelleden van Zeelies zien en een nog voor deze vindplaats onbekende Gastropode, door den heer de Jong (Heerlen) aldaar gevonden. De fossielen wijzen op herkomst uit de Doggerafz, van het Jura-gebied. De exemplaren werden aan het Museum geschonken.

VERSLAG DER ENTOMOLOGISCHE VERGADERING

OP ZATERDAG 25 SEPT. L.L.

Aanwezig: Mej. W. van de Geyn en de heeren J. Rijk, H. Kortebos, J. Maessen, W. Prick, J. Prick, W. Onstenk, H. Teunissen, E. van Maastricht, C. Willemse, Br. Christoforus, J. de Haan en Ed. Schoenmakers.

De heer van **Maastricht** ruilt eenige vlinders en biedt eenige doubletten aan het Museum aan.

De heer **Teunissen** toont een collectie zeldzame bijtjes. Daarbij laat hij ook enkele fn. n. sp. rondgaan:

Andrena pandellei Saund. Onze tweede inlandsche soort met behaarde thorax. St. Pieter 11-6-'42.

Andrena blüthgeri Stöckl. Meerdere ♀♀ van Tergeleen 25-7-1942. 1 ♀ Haaren 18-7-1935.

Andrena punella Per. I Gen. ♀ Tilburg 22-5-1939, ♂ Herpen 10-5-1939. II Gen. ♀♀ Mechelen (Z.L.) 10-7-1938.

Sphecodes subovalis Shuck. 1 ♂ Weert 29-7-1938.

Gorytes quinquefasciatus Pz. ♀ Tilburg 3-7-1939,

♂ Tilburg 4-6-1940 leg. A. Adriaanne. Pater

Adriaanne heeft nog meer quinquefasciatus

Pz. in de omgeving van Tilburg gevangen.

1 ♂ Baarlo 3-6-1942.

Pemphredon luctuosus Shuck. 1 ♀ Tilburg 22-9-1941.

Tot slot laat hij een 3-tal sluipwespen circuleeren, welke tijdens een bladwespenvraat in een lorkenbosch te Schayk (N. Br.) gevangen zijn. De drie soorten zijn nieuw voor de wetenschap en vlogen op een bepaalde plaats in groot aantal.

Een aantal cotypen schenkt hij het Museum. De beschrijving der soorten volgt later.

De heer **Willemse** demonstreert het sjirpen van den zadelsprinkhaan aan 'n levend exemplaar. Verder laat hij foto's zien van den zadelsprinkhaan (Brunssumerheide) en van 'n veldkrekkel voor zijn holletje (Schaesberg).

Hij bespreekt het boekje van A. M. J. Evers „Kevers” en vindt, dat het hoofdstuk over de vangmethoden bijzondere aandacht verdient.

De heer de **Haan** laat eenige zeer geslaagde kleurenfoto's zien van de nummervlinder en de gehakkelde aurelia, opgenomen op Afga color, vergrooting Kodak, opname 1/100 sec. met Kine exacta.

Verder toont hij een tweetal zweefvliegen:

Volucella zonaria.

Tot het genus *Volucella* behooren een 5-tal soorten. *Volucella zonaria* is hiervan de meest zeldzame en tevens wel de mooiste vertegenwoordiger.

In zijn artikel over zweefvliegen in „De Leven- de Natuur” dl. 42 pag. 69 e.v. vermeldt W. A. Kabos als hem bekende inlandsche exemplaren dezer soort, een door hem in Aug. 1935 te Amsterdam op *Buddleja* verzameld exemplaar, alsmede één uit Bloemendaal.

In het Museum zijn exemplaren aanwezig uit Meerssen 27-9-1939 (J. Rijk) en Maastricht. Vol-

gens mededeeling van den heer Teunissen komt deze ook voor in Oisterwijk en Voorburg op Buddleya.

Het hier ter vergadering aanwezige exemplaar werd 1 Aug. 1938 te Weert gevangen op een bijenkorf, waarop zich twee exemplaren bevonden. Een vlieg werd door den imker gedood, de andere werd verzameld. Ondanks gunstig weer deden zij geen pogingen om weg te vliegen en alles wees er op, dat zij nog niet hadden gevlogen en uit de korf afkomstig waren. Het lijkt derhalve niet uitgesloten, dat de larve dezer soort ook bij de honingbij (*Apis*) parasiteert.

Friese vermeldt in „Das Leben und Wirken unserer Blumenwespen“ pag. 420 ook slechts het voorkomen bij hommelen- en wespesoorten, waar de larven uitwendig aan de hymenoptera-larven zuigen. Speciaal wijst Friese op de groote overeenkomst in kleur (mimicry) tusschen *V. zonaria* en *Vespa crabro*.

Ceria conopoides.

Volgens Kabos gevonden te Hilversum, Rotterdam, Heerenveen, Zierikzee, Driebergen en Ulvenhout, waaraan dus ook een Limburgsche vindplaats: Weert 22 Juni 1936 kan worden toegevoegd.

Een paartje van de roofvlieg (*Asilus crabroniformis* L.) werd gevangen in cop. te Leende (N. Br.) 9 Sept. 1943. Roofvlieg, welke zich voedt met andere insecten. Volgens Oudemans „De Nederlandsche Insecten“ pag. 566 in Nederland niet algemeen.

Bekende vindplaatsen: Veluwe, Hilversum. In het Museum zijn exemplaren uit Canne (14-5-'36) en St. Pieter (10-11-1939) aanwezig.

De gewone dennenbladwesp (*Diprion pini* L.) treedt dit jaar als een ware plaag op in Midden-Limburg en het aangrenzend gedeelte van Noord-Brabant.

De heer W. Prick vraagt eenige inlichtingen over het museumkevertje, waarop de heeren Teunissen en Willemse antwoorden en ter bestrijding het gebruik van paradichloorbenzol aanbevelen.

Naar aanleiding van een vraag van den heer J. Prick omtrent de giftigheid van dit desinfectiemiddel voor den mensch deelt Mej van de Geyn mede, dat Prof. Perrin in „Bulletin de l'Académie de Médecine“, Nov. 1941, pag. 302, een aantal ziekteverschijnselen behandelt: hyperchrome anemie, hypergranulocytose, granulopenie e.a., veroorzaakt door omgang met paradichloorbenzol. Hij komt tot de conclusie: „Il ne faut plus considérer le p. dichlorobenzène comme inoffensif. Sa nocivité se traduit par des troubles rappelant les myélotoxicoses benzoliques avec le polymorphisme et la précarité prolongée des signes cliniques, la lenteur de la régression des altérations hématologiques, et enfin la fréquence de la guérison complète. Il faut toutefois estimer, en faisant état des probabilités apportées par une observation, que les malades peuvent passer du stade bénin à un stade de la plus haute gravité, comme dans les intoxications industrielles. Pour traiter utilement les maladies, il faut penser à la nocivité possible du p.

dichlorobenzène et supprimer l'exposition aux emanations toxiques”.

De heer J. Prick zegt dit jaar weinig exemplaren van *Apatura iris* en *Limenitis sybilla* te hebben waargenomen. De heer Kortebos zag te Valkenburg echter veel exemplaren van *Limenitis sybilla*; hetzelfde nam de heer de Haan te Weert waar.

Naar aanleiding van de mededeeling van den heer W. Prick op de maandelijksche vergadering van 1 Sept. l.l. over de vondst van *Araschnia levana*, kreeg hij mededeeling van den heer Jacobie (Venlo), die een 20-tal exemplaren te Epen zou hebben gevangen en den heer Delnoye (Sittard), die *Araschnia levana* herhaaldelijk te Mamelis vond.

De volgende vergadering heeft plaats op Zaterdag 18 Dec., n.m. om half 3.

EEN NIEUWE VONDST (AVENIONIA BOURGUIGNATI Loc.) EN EEN OPWEKKING

door L. A. W. C. Venmans.

Het is een opvallend verschijnsel, dat onder de leden van de Nederlandsche Malacologische Vereeniging het zuidelijke contingent zoo slecht vertegenwoordigd is. Op 1 Januari 1943 bedroeg het ledental der Vereeniging — de eenige op dit gebied in Nederland — 107. Van deze 107 leden wonen er, goed geteld, slechts 6 in de provincie Zeeland, 2 in Noord-Brabant en niet één in Limburg!

Dit wekt te grootere verwondering, wanneer men bedenkt, dat de provincie Limburg, en met name het zuidelijke deel daarvan voor de malacologische wetenschap een wel zeer interessant, om niet te zeggen het meest interessante gebied vormt van geheel Nederland. De geologische gesteldheid van den bodem met zijn löss en kalk, de klimatologische omstandigheden (hoogere gemiddelde jaartemperatuur), de structuur van het terrein met zijn heuvels en dalen hebben daar voor vele soorten een oecologisch dorado geschapen, dat eenig is in ons land. Ik behoef slechts te wijzen op *Clausilia laminata*, *parvula lineolata*, *rolphi*, op *Ericia elegans*, *Ena obscura*, verschillende *Helicella*'s en andere soorten, die alleen tot Zuid-Limburg beperkt zijn en niet noordelijker voorkomen. Om nog niet te spreken van de fossielen, waaraan de Limburgsche bodem zoo rijk is.

Te veronderstellen, dat onder dergelijke ideale omstandigheden in geheel Limburg geen beoefenaars voor dit deel der Natuurhistorie te vinden zijn, lijkt mij dan ook absurd. Stille werkers zijn er altijd en overal. Maar het is niet redelijk — ik zou bijna zeggen: niet verantwoord — om zijn licht onder de korenmaat te laten schijnen. Ik weet wel, dat het genieten van wat de natuur om ons heen zoo rijkelijk te genieten geeft, de vreugde van het zoeken, het vinden, het verzamelen, de rijkdom van het bezitten, het beschermen en ver-